

Oikaisuvaatimus kunnanhallituksen päätökseen § 209 Monitoimitalo

Kunnanhallitus 03.11.2025
79/10.03.02.00/2025

██████████ on tehnyt 10.10.2025 päivätyn oikaisuvaatimuksen kunnanhallituksen päätöksestä 29.9.2025 § 209. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan asian palauttamista valmisteluun oikaisuvaatimuksesta ilmi käyvin tavoin ja perusteluin.

Kunnanhallitus on oikaisuvaatimuksen tarkoittamalla päätöksellä hyväksynyt monitoimitalon hankesuunnitelmat ja valtuuttanut teknisen toimen käynnistämään hankkeen tarjouspyyntöasiakirjojen valmistelun, sekä tekemään suunnitelmiin tarvittavat vähäiset muutokset ja hakemaan monitoimitalolle sijoittamislupaa osoitteessa Keskustie 2 sijaitsevalle tontille.

Lisäksi kunnanhallitus on määrännyt, että sijoittamislupaa haettaessa tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon Kustavin luonnolle ominaiset kalliot ja alueen puusto. Rakennus tulee sijoittaa mahdollisimman lähelle Keskustietä ja tuleva työmaa-alue perustaa vanhan kunnanviraston piha-alueelle.

Kunnanhallituksen päätös on luonteeltaan asian valmistelua, eikä sisällä lopullista asiaratkaisua. Tulokannavaraisuuden vuoksi päätöksestä on kuitenkin annettu oikaisuvaatimusohje.

Oikaisuvaatimuksessa on viitattu Kuntalain 22 §:n tarkoittamaan kunnan asukkaiden ja palveluiden käyttäjien oikeuteen osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan sekä Kuntalain 26 §:n määräyksiin nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi ja Kuntalain 27-28 §:issä säädettyyn velvollisuuteen huolehtia ikääntyneen väestön ja vammaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista.

Tältä osin todetaan, että Kustavin kunnassa on lainsäädännön edellyttämällä tavalla ja kattavasti huolehdittu Kuntalain 22 §:n tarkoittamasta asukkaiden oikeudesta osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan sekä erikseen vielä nuorten sekä ikääntyneen väestön vaikuttamismahdollisuuksista.

Kunnan esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan yleisessä tietoverkossa. Lisäksi kunta järjestää kuntalaistapaamisia, joissa käsitellään ajankohtaisia asioita sekä tarvittaessa yksittäiseen asiaan liittyviä tilaisuuksia. Kunnan asioista tiedotetaan kunnan verkkosivuilla ja kuntatiedotteessa. Kunnan johtavat viranhaltijat ovat kuntalaisten ja kunnan palveluita käyttävien tavoitettavissa.

Kunnassa toimivat vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto, joiden kokousten ja toiminnan järjestämistä kunta on tukenut rahallisesti sekä asettamalla hyvinvointikoordinaattorin huolehtimaan niiden toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuustosta valituilla jäsenillä on myös osallistumis- ja puheoikeus valtuustossa, rakennuslautakunnassa ja sivistyslautakunnassa, joissa myös oikaisuvaatimuksen tarkoittamaa hanketta on käsitelty.

Kunnassa toimii lisäksi mökkiläistoimikunta, jolla varmistetaan, että myös kunnassa paljon aikaa viettävät ja palveluja käyttävät vapaa-ajan asukkaat saavat tietoa ja pääsevät vaikuttamaan kunnan toimintaan.

Kuntalaisille on järjestetty kuntalaistilaisuus monitoimitalon suunnittelutilanteesta ja sen sijoittumisesta tontille sekä vastaanotettu asiaa koskeva adressi. Näistä saadut kommentit ovat olleet esillä, kun asian käsittely on jatkunut sivistyslautakunnassa, rakennuslautakunnassa ja kunnanhallituksessa syksyn 2025 aikana. Käytettävissä ovat olleet myös Kivimaan koulun oppilaiden vetoomukset.

Oikaisuvaatimuksen tarkoittamassa hankkeessa on huolehdittu myös henkilökunnan osallistamisesta sen alusta lähtien. Rakennuslautakunta on kutsunut koolle kunnan kiinteistötyöryhmän, jossa on selvitelty Kivimaan koulun ja liikuntasalin korjaustarpeita sekä seurattu päätettyjen korjausten kulkua sekä vielä selvitetty mahdollisuutta korvata koulun liikuntahalli nyt puheena olevalla monitoimitalolla ja sen ennakoituja kustannusvaikutuksia. Lisäksi on käsitelty myös itse monitoimihallin rakentamista ennen sen siirtymistä päätöksentekoon.

Kiinteistötyöryhmään on kutsuttu eri toimialojen luottamushenkilöitä, johtavia viranhaltijoita sekä käyttäjien edustajia.

Hyvinvointikoordinaattori on ollut mukana laatimassa jo ensimmäisiä hahmotelmia uuden monitoimitalon toiminnallisista tilatarpeista ja käyttäjämääristä yhdessä kunnanrakennusmestarin kanssa.

Käyttäjien edustajat ovat päässeet ilmaisemaan käsityksensä ja kommenttinsa arkkitehti- ja suunnittelutyöryhmien luonnoksista suoraan suunnittelua toteuttavalle arkkitehdille erikseen järjestetyssä kokouksessa. Lisäksi he ovat erikseen kirjallisesti koonneet kommenttinsa, jotka on toimitettu arkkitehdille sekä käsitelty arkkitehdin ja tilaajan välisessä suunnittelukokouksessa.

Erityisesti on todettava, että nykyisessä suunnitteluvaiheessa on kyse vasta rakennuksen arkkitehtisuunnittelusta ja kuntalaisten sekä käyttäjien osallistamista suunnittelutyöhön jatketaan koko suunnittelu- ja valmistelutyön ajan sekä vielä rakentamisen aikana siten, kuinka esimerkiksi sivistyslautakunta on hankkeesta antamassaan puoltavassa lausunnossa todennut.

Oikaisuvaatimuksessa on väitetty, että ”suunnitellut tilaratkaisut rikkovat osaltaan useita lakeja”. Väite on yksilöimätön ja paikkansapitämätön. Hankkeen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat arkkitehtitoimiston, työmaan valvojan sekä kunnan teknisen toimen rakennusalan ammattilaiset, joilla on alan korkeakoulutus, ammattitaito ja pitkäaikainen kokemus. Tällä varmistetaan, että rakennus ja sen toteuttaminen vastaavat rakennusta sekä rakentamista koskevia lakeja ja määräyksiä.

Edelleen oikaisuvaatimuksessa on erheellisesti esitetty, että aiottu rakentaminen ylittäisi kaavan mukaisen rakennusoikeuden ja vaatisi siten poikkeamisluvan.

Tältä osin todetaan, että rakennusoikeuslaskelman mukaan rakentamiskelpoinen osa tontista on 3085 m² ja tehokkuus $e=0,35$ eli rakennusoikeus on 1080 k-m². Rakennuksen rakennusoikeudellinen kerrosala on 1067 k-m². Aiottu rakentaminen ei siten vaadi

poikkeamislupaa. Aiottu rakentaminen on myös täysin tontin kaavamääräysten mukaista.

Rakennuksen suunnittelua ohjaa se lähtökohta, että rakennusta suunnitellaan monitoimitaloksi, jossa tilojen tulee olla muunneltavia siten, että ne vastaavat eri käyttäjäryhmien muuttuviin tilantarpeisiin usean vuosikymmenen ajan. Tämä tuo mukanaan sen, että tilojen suunnittelussa joudutaan etsimään ja tekemään kompromisseja.

Suunnittelun osalta tulisi myös ymmärtää, että eri kuntalaisryhmien tai käyttäjien osallistaminen suunnitteluun ei suoraan tarkoita sitä, että kommentit tai heidän omat piirrokset siirtyisivät sellaisinaan tai kaikilta osin suunnitelmiin ja kokonaan korvaisivat ammattilaisten näkemyksiin perustuvat ratkaisut.

Rakennushanke ei myöskään ole oikaisuvaatimuksessa väitetyin tavoin auttamattomasti myöhässä. Valtuuston hyväksymä luonnos aikatauluksi on ollut seuraava:

”Hankkeen valmistelu etenee alustavan aikataulun mukaan:

- rakennuttaja- ja suunnittelukonsultin valinta 05/2025
- luonnossuunnittelu 05-08/2025
- kilpailutusasiakirjojen valmistelu 08-09/2025
- kilpailutus ja tarjouslaskenta 10-12/2025
- sopimusneuvottelu ja suunnittelu 01-02/2026
- valtionavustuksen haku 01-02/2026
- rakentaminen alkaa avustuspäätöksen jälkeen 05-06/2026”

Edellä kerrotuin tavoin hanke on tällä hetkellä lähes aikataulussa, mikäli viivästyistä aiheuttavia seikkoja ei ilmene. Mahdollisen viivästyksen suurimpia riskejä saattavat olla kustannustason nousu tai jopa hankkeen kariutuminen.

Arkkitehtisuunnitelmien pohjalta on meneillään rakennuksen tarkempi kustannuslaskenta, jonka jälkeen toteutusta joudutaan mahdollisesti tarkentamaan. Valtuuston hyväksymässä tilaratkaisussa on lueteltu rakennukseen sisältyvät tilat ja toiminnot etusijajärjestyksessä. Tämä tarkoittaa, että tarvittaessa saatetaan joutua karsimaan tiloista kustannussyistä ja tällöin noudatetaan seuraavaa etusijajärjestystä alhaalta ylöspäin:

- liikuntasali ja kuntosali puku- ja peseytymistiloihin
- iltapäiväkerho (monitoimitila)
- nuoristotila (monitoimitila)
- monitoimitilojen keittiö
- kirjasto
- kirjaston ja liikuntatoimen toimistohuoneet
- etätyöpiste
- arkisto

Oikaisuvaatimuksen tarkoittama kunnanhallituksen päätös käsittää asiasisällöltään tähänastisen suunnittelun hyväksymisen kilpailutusasiakirjojen laatimiseen ja valtuutuksen suunnittelun sekä tarjouspyyntöasiakirjojen laatimiseen, joten se on sisällöltään, ainakin tulkinnanvaraisesti, asian valmistelua, eikä välttämättä mahdollista oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemistä. Samoin päätös valtuuttaa rakennuslautakunnan alaiset viranhaltijat hakemaan rakennuksen

sijoittamislupaa on asian valmistelua ja valituskelpoinen päätös muodostuu vasta sijoittamisluvan antamisesta.

Yhteenvedona oikaisuvaatimuksen perusteista voidaan nostaa esiin moite siitä, ettei vaikuttamiselimä ja tiloissa työskenteleviä olisi riittävästi kuultu ja osallistettu suunnitteluun, eikä heidän kommenttejaan olisi riittävästi huomioitu. Toisaalta oikaisuvaatimuksessa nostetaan esiin tarkoituksenmukaisuuskysymyksenä suunnittelun tilaratkaisut, joiden ei katsota täyttävän tiloilta vaadittavia toiminnallisia kriteereitä.

Perusteisiin on edellä esittelytekstissä otettu kantaa siltä osin kuin ne ovat olleet riittävän yksilöityjä.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu esiin sellaisia laillisia perusteita tai seikkoja, joiden vuoksi asia tulisi palauttaa valmisteluun. Siltä osin kuin vaatimusta on perusteltu tarkoituksenmukaisuussyillä todetaan, että kunnanhallitukselle esitetyt suunnitelmat ja tilaratkaisut perustuvat hankkeen suunnittelijoiden ja kunnan vastuuvirkahenkilöiden ammatilliseen näkemykseen, eikä niitä ole oikaisuvaatimuksessa esiin tuotujen huomautusten tai mielipiteiden perusteella syytä kyseenalaistaa siten, että asia tulisi palauttaa valmisteltavaksi.

Suunnittelun jatkuessa muutostoiveiden ja -tarpeiden huomioiminen on edelleen sinänsä mahdollista. Myöskin kuntalaisten, palvelujen käyttäjien, kunnan eri toimialojen ja työntekijöiden osallistamiseen suunnittelun jatkuessa ja muuttuessa yksityiskohtaisemmaksi tulee edelleen kiinnittää erityistä huomiota.

Esittelijä kunnanjohtaja Rauno Peltola

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen sekä määrää päätöksen täytäntöönpantavaksi mahdollisesta valituksesta huolimatta.

Kunnanhallituksen päätös

Täytäntöönpano